

Отже, перехід на онлайн навчання може покращити спілкування між викладачами та учнями. Сьогодні ноутбук чи смартфон використовуються не лише для розваг чи спілкування з друзями, адже онлайн-навчання ще надає нам можливість поділитися своїми ІТ-навичками.

Для вчителів дистанційне навчання – це чудова можливість не відставати від новітніх технологій та підвищити свій професіоналізм. Відвідування занять у Zoom або Google Meets, спілкування у Viber, створення інтерактивних сесій — усе це дозволяє учасникам покращити свої навички та здібності. Крім того, вам не потрібно йти до школи, щоб зустрітися. Все, що вам потрібно зробити, це натиснути кілька кнопок – і ось: вчитель готовий навчати, а учні готові приєднуватися до обговорень і отримувати новий матеріал.

Список використаних джерел

1. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні (затверджено Постановою МОН України В.Г. Кременем 20 грудня 2000 р.)
2. Кудрявцева С.П. Міжнародна інформація : навчальний посібник. К. : Видавничий дім «Слово». 2005. 400 с.
3. Положення про дистанційне навчання (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 21.01.2004 № 40) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#n18>
4. Биков В.Ю. Дистанційне навчання в країнах Європи та США і перспективи для України / В.Ю. Биков // Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології : кол. монографія / В.Ю. Биков, О.О. Гриценчук, Ю.О. Жук та ін. / Академія педагогічних наук України, Інститут засобів навчання. К. : Атіка, 2015. 77–140 с.

Карина САВЧЕНКО

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В МЕТОДИКУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дистанційне навчання, з огляду на його основні характеристики, відповідає всім вимогам нової освітньої парадигми інформаційного суспільства. Це зумовило його швидку трансформацію в глобальне явище освітньої культури закладів вищої освіти світу. Беручи до уваги українську систему освіти, інтеграція дистанційного навчання в неї відбувається вже більше двадцяти років. Так, Міністерством освіти і науки України на початку ХХІ століття (2000 р.) була затверджена «Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні» [4]. В документі визначено загальні положення, основні завдання та принципи впровадження дистанційного навчання.

На сьогодні, Департаментом вищої освіти МОН України приділяється особлива увага питанню регулювання та організації дистанційної освіти, а її технології використовуються в переважній більшості українських закладів вищої освіти. Проте, як і будь-яка технологія чи модель навчання, дистанційне навчання потребує удосконалення його організації та наповнення. Для вирішення цього питання, вважаємо необхідним та доцільним розглянути даний аспект у розрізі досвіду провідних закладів вищої освіти зарубіжних країн.

«Серед країн, що входять до складу Європейського Союзу найстарішою системою дистанційної освіти є Британська» [5, с. 6]. Британський Відкритий Університет був створений ще у 1969 році, але його й досі вважають найбільшим

центром дистанційного навчання в світі. Працівниками університету самостійно був розроблений ряд курсів та програм, що передбачають дистанційну форму організації, для отримання студентами академічних ступенів різних груп наук. Спершу освітній процес таких курсів був організований шляхом використання друкованих матеріалів та радіо і телепередач. Сьогодні ж, комунікація студентів та викладачів відбувається шляхом використання різноманітних сучасних цифрових технологій як синхронна, так і асинхронна.

Основною перевагою дистанційного навчання в Британському Університеті, яку варто взяти до уваги в аспекті запровадження у освітній процес вітчизняної вищої освіти є його адміністративна та організаційна гнучкість. Так, для вступу в університет необхідно записатись на опанування конкретних навчальних програм. Потім, студенти самостійно вирішують скільки курсів вивчати паралельно, а тому, освіта не вимірюється роками навчання. Кожен студент має власного наставника (тьютора), а у переважній більшості студентів наявна можливість офлайн спілкування та взаємодії із своїми наставниками, а також з іншими студентами. Для цього, в багатьох країнах створені регіональні консультаційні центри, що до того ж є центрами сучасних технологій навчання. Британський Університет характеризується також лояльністю та індивідуальним підходом щодо опанування навчальних програм. Кожен студент самостійно обирає темп і ритм навчання, з огляду на власні здібності та наявність вільного часу [1].

Новітній та унікальний досвід технології дистанційного навчання Відкритого Університету Великобританії швидко розповсюджувався та сприяв заснуванню аналогічних методик у вишах багатьох країн світу.

У Франції дистанційне навчання є невід'ємною частиною освітнього процесу вищих навчальних закладів, оскільки ще «...в 1995 році набуло статусу національного проекту» [5, с. 10]. Наступного року була розроблена освітня платформа під назвою «Електронний кампус», що вміщує більш ніж 3000 програм дистанційного навчання. В рамках освітньої політики Франції була створена Міжуніверситетська федерація дистанційного навчання. Головною метою якої стала організація співробітництва закладів вищої освіти для розвитку всіх форм дистанційного навчання. Наразі до федерації входять 35 університетів країни. Таким чином, цінним у досвіді системи дистанційного навчання французьких вишів є створення ними різноманітних асоціацій для удосконалення та спільного використання вже наявних ресурсів та створення абсолютно нових, а також їх упорядкуванню.

Цікавим вважаємо досвід освітньої політики вищої освіти Швеції, де були запроваджені різні моделі університетського дистанційного навчання:

1. Дистанційне навчання в університеті з класичною очною освітою.
2. Дистанційне навчання, що організоване шляхом співробітництва декількох навчальних закладів. Використання цієї моделі сприяє підвищенню якості такого навчання.
3. Університети, що спеціально створювались для дистанційного навчання.
4. Консорціум. Ця модель передбачає об'єднання двох університетів (чи окремих факультетів) для розподілу завдань організації дистанційного навчання. «... наприклад, один університет займається розробкою навчальних матеріалів для дистанційного навчання, інший – забезпечує віртуальні навчальні групи викладачами або проводить офіційну акредитацію програм дистанційної освіти. Консорціуми ефективні лише за умови жорсткого централізованого управління та дотримання авторських і майнових прав на створювані ресурси» [2, с. 5].

5. Франчайзинг. Модель дистанційного навчання, за якої університети передають власні розроблені курси іншим університетам. Причому, важливо відмітити, що при

завершенні курсу, студенти отримують диплом саме з символікою університету, що брав участь у розробці курсу.

6. Дистанційні аудиторії. Модель, що передбачає наступну організаційну систему: лекція, семінар, практична, що проводяться в аудиторії одного з університетів транлюються за допомогою цифрових технологій на віддалені аудиторії інших університетів.

Туреччина, у галузі дистанційного навчання, відома діяльністю Гаазького Університету. Працівниками закладу було відкрито філіал Професійної вищої школи дистанційного навчання. Організація дистанційного освітнього процесу філіалу характеризується чіткістю та послідовністю етапів [5]. Спершу, відбувається підготовка програмових матеріалів:

1. викладачі розробляють курси, з лекційними матеріалами та завданнями для практичних, лабораторних, самостійних робіт. Форма виконання є довільною, підготовку можна здійснювати на паперових або електронних носіях;

2. напрацювання отримують студенти Коледжу дистанційного навчання. Так, за оплату, вони здійснюють форматування матеріалів, переводять в зазначений електронний формат, додають необхідні спецефекти. (З цією метою, в закладі наявна спеціальна аудиторія з необхідними цифровими пристроями, а також виділене серверне приміщення, що надає можливість одночасного доступу до системи близько 1200 користувачів. Канал зв'язку підтримує швидкість передачі інформації 20 МБ/с).

Безпосередньо сам процес навчання студентів організований так, що для кожної програми, за кожною спеціальністю виділений окремий час. Протягом нього, студенти та викладач заходять на спеціальний веб-ресурс, через який і відбувається навчальний процес.

США – приклад країни, в якій дистанційне навчання є найбільш затребуваним серед здобувачів вищої освіти зарубіжних країн. Дослідники зазначають, що майже третина всіх студентів країни мали досвід дистанційного опанування курсу, програми чи предмету. На нашу думку, зумовлює таку популярність ряд аспектів:

- американськими університетами розроблено дистанційні курси для отримання будь-якого ступеня;
- розроблена система з можливістю отримання державної підтримки на навчання за дистанційними курсами та програмами;
- проходження кредитів дистанційних курсів зараховується при переведенні студента до іншого вишу чи на інший дистанційний курс;
- вартість проходження дистанційного навчання значно дешевша (приблизно на половину) у порівнянні з традиційним навчанням;
- оформлення матеріалів курсів та дистанційних програм, розміщених на сервісах має універсальних дизайн та відповідає базовим принципам: зручності, забезпечення можливості підлаштовувати його під індивідуальні потреби, ефективного використання, комфортності, мінімальної втоми;
- у більшості програм дистанційного навчання відсутнє зазначення точних термінів їх проходження.

На відміну від зарубіжних моделей, українська система дистанційного навчання є менш розвиненою на національному рівні. Перелічений аналіз переваг досвіду впровадження дистанційного навчання інших країн вказує на необхідність удосконалення та розширення системи дистанційної освіти в українських закладах вищої освіти. Проте, вона також має свої переваги, до прикладу, «вона більш наближена до нашого споживача і є більш демократична. Органічно поєднуючи в собі змішані технології відкритої освіти (кейс-технології, TV-технології, мережеві технології), українська дистанційна освіта стає найбільш доступна широким масам населення, роблячи можливим здобувати освіту не на все життя, а все життя» [3, с.320 – 321]

Таким чином, можемо зробити висновок, що вивчення та впровадження зарубіжного досвіду дистанційного навчання в методику освітнього процесу вищих навчальних закладів, об'єднання зусиль провідних університетів, створення альтернативи зарубіжним проєктам є актуальними питаннями освітньої галузі української вищої освіти та потребують подальшого дослідження.

Список використаних джерел

1. Абакумова, О. О. Зasadничі принципи і досвід дистанційної освіти. *Гілея : наук. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2015. Вип. 102. С. 337–341.*
2. Агейчева, А. Освітній менеджмент та моделі дистанційного навчання в університетах Швеції. *Обрії. 2015. № 1. С. 4–7.*
3. Веремчук, А. Проблеми і перспективи дистанційного навчання у ВНЗ. *Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. Умань, 2013. № 7. С. 319–325.*
4. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні: затверджено МОН України 20 груд. 2000 р. Київ, 2003.
5. Світовий досвід організації та розвитку дистанційної освіти в країнах ЄС / Василькова Н. В., Єршова В. С., Кулага І. В., Турчанінова В. М. Портал конференцій кафедри стратегії підприємств ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». Київ, 2015.

Дарина БІЛАШОВА

STEM-ОСВІТА – СВІТОВИЙ ТРЕНД: СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ОПАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Україна входить до групи країн, що розвиваються. На даний момент, вона розтроснена, пошматована бомбами унаслідок війни із окупантами. Прийде час відбудувати населені пункти: як міста, так і села. Для цього українці потребуватимуть спеціалістів у галузі будівництва, робототехніки, економіки, енергетики, оборонної промисловості.

Ми вже давно почали мріяти про відбудову країни і вона обов'язково почнеться. Але це вже не буде банальна реконструкція старих будівель. Зміняться вимоги до матеріалів, до технологій побудови (ніяких панельок зокрема). У кожній новій квартирі треба буде мати щось на кшталт маленького бомбосховища, задля безпеки. Воно, звісно, не буде використовуватися в повсякденному житті, але в ньому будуть всі необхідні речі. Велика відбудова і значна допомога від інших держав в разі збільшить попит на будівельників, а ще більше на кваліфікованих архітекторів. Сфера будівництва, в свою чергу, напряму впливає на інші галузі, зокрема виробництво матеріалів, логістику. Задля легшої праці наших будівельників їм на допомогу прийдуть роботи зі штучним інтелектом. А значить робототехніка теж буде затребуваною. Щоб робота була менш витратною економісти будуть шукати шляхи якісної і не дорогої праці. Таким чином вони зможуть вивести українців на гідний рівень життя. Тому із часом з'явиться запит на справжніх спеціалістів, причому різного рівня кваліфікації.

Щоб Україна мала такі робочі ресурси, вона повинна їх навчити, створити для себе самої. Тобто ми потребуємо у якісній системі освіти, яка полягає у вирішенні практичних завдань і викладу технічних знань, креативності. Одним із напрямків інноваційного розвитку природничо-математичної освіти є система навчання STEM (Science – наука, Technology – технологія, Engineering – інженерія, Mathematics – математика), завдяки якій діти розвивають логічне мислення та технічну грамотність, вчать вирішувати поставлені задачі, стають винахідниками.